

UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE
nr WIM-I 272 _____ 2023

Zawarta w dniu _____ 2023 r. w Bydgoszczy pomiędzy:

Miastem Bydgoszcz, mającym swoją siedzibę przy ul. Jezuickiej 1, posiadającym NIP: 953-10-11-863, zwanym dalej „Zamawiającym” reprezentowanym przez działającego z upoważnienia Prezydenta Miasta:

- Michała Sztybla - Zastępcę Prezydenta
przy kontrasygnacie:

- Piotra Tomaszewskiego - Skarbnika Miasta

a

_____, z siedzibą _____, posiadającą nr NIP _____
oraz REGON _____, zwaną w dalszej treści umowy „**Wykonawcą**”,

zwanymi dalej łącznie „**Stronami**”

w rezultacie wyboru oferty w trybie przetargu nieograniczonego oznaczonego nr sprawy WZP.271.1.2023.E w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa, przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania obiektów zajezdni tramwajowej przy ul. Toruńskiej 278 w Bydgoszczy – etap I” została zawarta umowa (zwana dalej „**Umową**”) o następującej treści:

§ 1

PRZEDMIOT UMOWY

1. Przedmiotem umowy jest wykonanie robót budowlanych (zwanych dalej „**Robotami**”) polegających na budowie, przebudowie oraz zmianie sposobu użytkowania obiektów zajezdni tramwajowej przy ul. Toruńskiej 278 w Bydgoszczy w ramach poszczególnych faz budowy opisanych w uszczegółowionym opisie przedmiotu zamówienia stanowiącym załącznik do umowy, w zakresie i na warunkach określonych w umowie oraz ofercie Wykonawcy, specyfikacji warunków zamówienia z załącznikami (zwane dalej „swz”), w szczególności dokumentacji projektowej, a także w ramach uzgodnień nadzoru autorskiego i inwestorskiego, które stanowią integralną część umowy.
2. Określony w ust. 1 przedmiot umowy zostanie wykonany w 2 etapach (*Etap 1 i Etap 2*), w ramach których wyodrębniono fazy budowy oraz podzadania opisane w uszczegółowionym opisie przedmiotu zamówienia stanowiącym załącznik do umowy, których szczegółowe zakresy zawiera dokumentacja projektowa oraz obejmuje wykonanie / opracowanie / dostarczenie i przekazanie Zamawiającemu – odrębnie dla każdego podzadania kończącego się protokołem przekazania do użytkowania oraz dla Etapu 1 i Etapu 2:
 - 1) dokumentów związanych z przekazaniem zadania do użytkowania,
 - 2) dokumentacji powykonawczej – 2 komplety w wersji papierowej oraz jeden w wersji elektronicznej .PDF,
 - 3) wszelkich prawem wymaganych, niezbędnych do prawidłowej eksploatacji przedmiotu umowy instrukcji,
 - 4) geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, wymagającej zgłoszenia do zasobów Ośrodka Dokumentacji Geodezyjno-Kartograficznej Miejskiej Pracowni Geodezyjnej w Bydgoszczy,
 - 5) dokumentów wskazujących na należyte wykonanie przedmiotu umowy (*w tym: atesty, aprobaty techniczne, protokoły badań, prób i sprawdzeń, karty gwarancyjne, świadectwa jakości, inwentaryzacje, certyfikaty, deklaracje, instrukcje użytkowania i konserwacji i inne*) – 2 komplety w wersji papierowej oraz jeden w wersji elektronicznej .PDF,
 - 6) kompletu dokumentów niezbędnych do rozpoczęcia i przeprowadzenia odrębnego odbioru dla danego podzadania przez organ nadzoru budowlanego, na podstawie których organ ten przeprowadza kontrole i wydaje decyzje i pozwolenia.

3. Obowiązkiem Wykonawcy jest również reprezentowanie Zamawiającego i uzyskanie w jego imieniu wszelkich wymaganych decyzji, zaświadczeń, opinii i uzgodnień niezbędnych do uzyskania decyzji/pozwoleń na użytkowanie obiektów.
4. Zamawiający oświadcza, że posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane przewidujące uprawnienie do wykonania przedmiotu umowy na działkach należących do Gminy Bydgoszcz, Miasta Bydgoszcz i Skarbu Państwa.
5. W zakresie wzajemnego współdziałania przy realizacji przedmiotu umowy strony zobowiązują się działać niezwłocznie, przestrzegając obowiązujących przepisów i ustalonych zwyczajów.
6. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania przedmiotu umowy przy zachowaniu najwyższej staranności zawodowej, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności Prawa budowlanego, bhp, przeciwpożarowymi i w zakresie ochrony środowiska oraz zgodnie z ustalonym z Zamawiającym harmonogramem robót.
7. Wykonawca oświadcza, iż zapoznał się z swz wraz ze wszystkimi załącznikami i zapewnia, że posiada niezbędną wiedzę, umiejętności, kwalifikacje, potencjał techniczny oraz wymagane uprawnienia niezbędne i wystarczające do należytego wykonania przedmiotu umowy.
8. Strony oświadczają, iż w zakresie powierzonych Wykonawcy zadań publicznych i udzielonego zamówienia publicznego, z uwagi na ich przedmiot, nie znajdują zastosowania przepisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2240).

§ 2

TERMIN WYKONANIA PRZEDMIOTU UMOWY

1. Wykonawca wykona przedmiot umowy w następujących Etapach oraz terminach:
 - 1) **Etap 1** obejmujący zakres opisany w uszczegółowionym opisie przedmiotu zamówienia jako Faza I – w terminie **14 miesięcy od daty zawarcia Umowy**,
 - 2) **Etap 2** obejmujący zakres opisany w uszczegółowionym opisie przedmiotu zamówienia łącznie jako Faza II i Faza III – w terminie **26 miesięcy od daty zawarcia Umowy**.Łączne wykonanie zakresów Etapu 1 i Etapu 2 stanowić będzie całkowite wykonanie przedmiotu umowy.
2. W terminie wykonania każdego z Etapów składających się na przedmiot umowy zawiera się wskazany w § 13 czas niezbędny dla Zamawiającego do rozpoczęcia i przeprowadzenia czynności odbioru poszczególnych podzadań/Etapów (Etapu 1 i Etapu 2) oraz podpisania protokołu odbioru poszczególnych podzadań/Etapów (Etapu 1 i Etapu 2).
3. Zmiana terminu wykonania przedmiotu umowy możliwa jest na zasadach określonych w § 19 umowy.

§ 3

WYNAGRODZENIE

1. Strony ustalają, że obowiązującą je formą wynagrodzenia będzie wynagrodzenie ryczałtowe, zdefiniowane w art. 632 Kodeksu cywilnego.
2. Wynagrodzenie Wykonawcy zostało ustalone w oparciu o ofertę Wykonawcy i wyraża się kwotą brutto w wysokości: _____ **zł** (słownie: _____ złotych ___/100),
w tym za :
Etap 1: _____ **zł** (słownie: _____ złotych ___/100),
Etap 2 : _____ **zł** (słownie: _____ złotych ___/100).
3. Wynagrodzenie ryczałtowe, ustalone w ust. 2, stanowi całkowite wynagrodzenie Wykonawcy za cały przedmiot umowy, obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy w sposób wskazany w uszczegółowionym opisie przedmiotu zamówienia (etapowanie robót), w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy. Niedooszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego, ustalonego w ust. 2.
4. Zamawiający dopuszcza możliwość:

- 1) wykonania robót zamiennych (*w tym związanych z zamianą materiału budowlanego*),
 - 2) ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy (*roboty zaniechane*), przy czym minimalna wartość świadczenia stanowić będzie nie mniej niż 90% wynagrodzenia pierwotnego wskazanego w ofercie Wykonawcy,
 - 3) wykonania dodatkowych dostaw i robót budowlanych na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 1, 3, 4 oraz art. 455 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
5. Sytuacje, o których mowa w ust. 4 wymagają sporządzenia protokołu konieczności, uzasadniającego wykonanie lub zaniechanie robót. Przedmiotowy protokół podpisany jest przez Inspektorów Nadzoru i Kierownika budowy/robót lub Inspektorów Nadzoru, Kierownika budowy/robót i Użytkownika, a w przypadku zmian istotnych również przez Projektanta. Protokół wymaga akceptacji dyrektora wydziału (i/lub jego zastępcy) prowadzącego sprawę inwestycji objętej umową.
 6. W sytuacjach, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 zakres robót wynikający z określonej sytuacji zostanie wyłączony spod wynagrodzenia ryczałtowego na podstawie niezmiennych cen jednostkowych robót wynikających z kosztorysów, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 ppkt c) niniejszej umowy oraz faktycznych ilości robót wyłączonych.
 7. W sytuacjach, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 3 zmiana wynagrodzenia umownego nastąpi na podstawie zatwierdzonych przez Zamawiającego kosztorysów, które należy przedłożyć Zamawiającemu w formie papierowej oraz w wersji elektronicznej (*format pliku .ath*), opracowanych metodą szczegółową z zastosowaniem:
 - 1) w przypadku robót zamiennych (ust. 4 pkt 1) oraz gdy rodzaje tych robót będą występować w kosztorysach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 ppkt c) umowy – tych samych składników cenotwórczych (Kp, Kz, Z) oraz stawki roboczogodziny (R), cen materiałów i sprzętu co w ww. kosztorysach,
 - 2) w przypadku robót zamiennych (ust. 4 pkt 1) oraz gdy rodzaje tych robót nie będą występować w kosztorysach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 ppkt c) umowy – tych samych składników cenotwórczych (Kp, Kz, Z) co w ww. kosztorysach oraz stawki roboczogodziny (R), cen materiałów i sprzętu adekwatnych dla regionu/miejsc wykonywania robót ustalonych według średnich cen kwartalnych publikowanych w wydawnictwie „Sekocenbud” (*OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.*) z okresu złożenia oferty,
 - 3) w przypadku robót dodatkowych (ust. 4 pkt 3) oraz gdy rodzaje tych robót będą występować w kosztorysach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 ppkt c) umowy – składników cenotwórczych (Kp, Kz, Z) na poziomie wartości minimalnych publikowanych w wydawnictwie branżowym „Sekocenbud” (*OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.*) adekwatnych na dzień złożenia oferty oraz stawki roboczogodziny (R), cen materiałów i sprzętu tych samych co w ww. kosztorysach,
 - 4) w przypadku robót dodatkowych (ust. 4 pkt 3) oraz gdy rodzaje tych robót nie będą występować w kosztorysach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 ppkt c) umowy – składników cenotwórczych (Kp, Kz, Z) na poziomie wartości minimalnych publikowanych w wydawnictwie branżowym „Sekocenbud” (*OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.*) za kwartał poprzedzający sporządzenie protokołu konieczności oraz stawki roboczogodziny (R), cen materiałów i sprzętu adekwatnych dla regionu/miejsc wykonywania robót ustalonych według średnich cen kwartalnych publikowanych w wydawnictwie „Sekocenbud” (*OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.*) za kwartał poprzedzający sporządzenie protokołu konieczności.
 8. W wyniku wystąpienia sytuacji, o których mowa w ust. 4 strony sporządzą stosowny aneks do umowy, którego załącznik stanowi protokół konieczności.
 9. W przypadku zmian w trakcie realizacji umowy (*nie przewidzianych w opublikowanych do dnia złożenia oferty przepisach prawa*) stawek podatku VAT, podatku akcyzowego, zmian wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, zmian zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne oraz zmian zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę, nie wcześniej niż z dniem wejścia w życie przepisów, z których wynikają ww. zmiany, wynagrodzenie brutto, o którym mowa w ust. 2, będzie ulegać odpowiednim zmianom.

10. W przypadku zmiany stawek podatku VAT oraz podatku akcyzowego strony każdorazowo przed wprowadzeniem zmiany wynagrodzenia brutto, o której mowa w ust. 9, są obowiązane przedstawić drugiej stronie, nie później niż w terminie 30 dni (*pod rygorem odrzucenia*) od dnia wejścia w życie przepisów, pisemny wniosek zawierający uzasadnienie oraz dokumenty potwierdzające wpływ zmian stawek podatku VAT oraz podatku akcyzowego na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę oraz propozycję nowego wynagrodzenia. Na potrzeby zmiany wynagrodzenia z przyczyn opisanych w niniejszym ustępie Zamawiający jest uprawniony do żądania udostępnienia stosownych dokumentów we wskazanym przez Zamawiającego terminie, weryfikacji złożonych dokumentów, żądania złożenia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów, oraz jest uprawniony do sprawdzania rzeczywistego stanu w tym na terenie budowy. Zmiana wynagrodzenia będzie obowiązywać od następnego miesiąca po miesiącu, w którym złożono wniosek o zmianę wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, że zmiana nie może obowiązywać wcześniej niż przed dniem wejścia w życie przepisów.
11. W przypadku zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne oraz zmiany zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych strony każdorazowo przed wprowadzeniem zmiany wynagrodzenia brutto, o której mowa w ust. 9, są obowiązane przedstawić drugiej stronie nie wcześniej niż na 13 tygodni, a nie później niż na 11 tygodni (*pod rygorem odrzucenia*) przed planowanym terminem zakończenia poszczególnych etapów, o których mowa w § 2 ust.1, pisemny wniosek zawierający uzasadnienie oraz dokumenty potwierdzające wpływ ww. zmian na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę oraz propozycję nowego wynagrodzenia. Na potrzeby zmiany wynagrodzenia z przyczyn opisanych w niniejszym ustępie Zamawiający jest uprawniony do żądania udostępnienia stosownych dokumentów we wskazanym przez Zamawiającego terminie, weryfikacji złożonych dokumentów, żądania złożenia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów, oraz jest uprawniony do sprawdzania rzeczywistego stanu w tym na terenie budowy. Zmiana wynagrodzenia będzie należna za okres, w którym zmiany przepisów wpłynęły na koszty wykonania zamówienia, z zastrzeżeniem, że zmiana nie może obowiązywać wcześniej niż przed dniem wejścia w życie przepisów.
12. Na okoliczności wskazane w ust. 10 lub 11 zostaną zawarte aneksy do umowy, przy czym nieprzedłożenie lub odmowa udostępnienia dokumentów, o których mowa w ust. 10 lub 11 przez Wykonawcę w terminie 7 dni od daty żądania Zamawiającego lub niezgodność z prawdą przedłożonych dokumentów, uprawnia Zamawiającego do odmowy wyrażenia zgody na zmianę wysokości wynagrodzenia Wykonawcy.
13. Wyplata wynagrodzenia w części odpowiadającej kwocie zwiększenia z powodu zmian, o których mowa w ust. 11 **zostanie uregulowana odrębną fakturą** wystawioną po podpisaniu protokołu odbioru Etapu 1 oraz protokołu końcowego odbioru przedmiotu umowy, o którym mowa w § 13 ust. 6, oraz pod warunkiem wypłacenia przez Wykonawcę osobom realizującym zamówienie objęte niniejszą umową należnych podwyżek i uregulowania wszystkich należności wynikających z zawartych umów, związanych z wykonaniem przedmiotu umowy wobec ZUS, urzędów skarbowych i innych właściwych podmiotów oraz przedłożenia Zamawiającemu dokumentów potwierdzających dokonanie tych wpłat.
14. W przypadku gdy przedłożone dokumenty, o których mowa w ust. 13 nie będą potwierdzać spełnienia określonych tam obowiązków, Zamawiający może żądać od Wykonawcy w terminie 7 dni ich uzupełnienia. W przypadku nie udokumentowania wszystkich wydatków do kwoty wskazanej w aneksie, o którym mowa w ust. 12, Wykonawca zobowiązuje się do zawarcia aneksu zmniejszającego wynagrodzenie do kwoty udokumentowanej i zatwierdzonej przez Zamawiającego oraz do wystawienia korekty do faktur, o których mowa w ust. 13.
15. W przypadku zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia nastąpi zmniejszenie lub zwiększenie wynagrodzenia według następujących zasad:
 - 1) każda zmiana wysokości wynagrodzenia nastąpi tylko na pisemny wniosek strony
 - 2) pierwszy wniosek Wykonawca może złożyć nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty zawarcia umowy, o ile nie zachodzą przesłanki opisane w art. 439 ust.3 uPzp;

- 3) każdy kolejny wniosek o zmianę wysokości wynagrodzenia z tytułu zmian materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia nastąpi nie wcześniej niż po upływie kolejnych 6 miesięcy od daty obowiązywania zmienionego wynagrodzenia z tego tytułu,
- 4) podstawą zmiany wynagrodzenia będzie zmiana (wzrost/spadek) **cen produkcji budowlano-montażowej** ogłaszana w komunikatach kwartalnych Prezesa GUS kwartał do poprzedniego kwartału (publikowanych na stronie: [stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/...](http://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/), zakładka ceny),
- 5) uprawnienie do zmiany wysokości wynagrodzenia przez stronę umowy powstanie w sytuacji gdy ceny produkcji budowlano-montażowej na dzień złożenia wniosku opublikowane w komunikacie, o którym mowa w pkt 4 w stosunku do poprzedniego kwartału uległy zmianie (wzrost/zmniejszenie) o min. 1%,
- 6) wynagrodzenie zmieniane będzie odpowiednio o wzrost/spadek procentowy cen robót budowlano-montażowych, o którym mowa w pkt 4, ostatnio opublikowany na dzień złożenia wniosku,
- 7) waloryzacji podlegać będzie tylko niezrealizowana część zamówienia, pozostała do wykonania po ostatnim potwierdzonym przez Inspektora/ów Nadzoru „Protokole stanu i wartości robót budowlano-montażowych” sporządzonym za okres obejmujący miesiąc, w którym złożono wniosek (np. wniosek Wykonawcy wpłynął w maju – waloryzacji nie podlegają roboty wykonane od początku budowy do końca maja),
- 8) roboty, o których mowa w § 3 ust. 4 pkt 1 i 3 umowy, wyliczone według zasad określonych w § 3 ust. 7 pkt 1, 2 i 3 umowy, podlegać będą waloryzacji w sposób określony w niniejszym ustępie,
- 9) roboty, o których mowa w § 3 ust. 4 pkt 3 umowy, wyliczone według zasad określonych w § 3 ust. 7 pkt 4 umowy, podlegać będą waloryzacji w sposób określony w niniejszym ustępie, tylko w przypadku gdy na dzień złożenia wniosku, o którym mowa w pkt 1 były wykonywane przez okres przekraczający 6 miesięcy,
- 10) maksymalna wartość zmian wynagrodzenia, o których mowa w niniejszym ustępie, jaką dopuszcza Zamawiający ograniczona jest wielkością wzrostu/spadku cen robót budowlano-montażowych, o którym mowa w pkt 4 oraz wartością robót budowlanych pozostałych do zrealizowania – przyjętymi zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym ustępie,
- 11) strony zobowiązują się zawrzeć aneks na okoliczność zmiany wysokości wynagrodzenia,
- 12) wynagrodzenie w zmienionej wysokości obowiązywać będzie od następnego miesiąca, w którym złożono wniosek o zmianę wynagrodzenia, spełniający warunki opisane w niniejszym ustępie,
- 13) Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z niniejszym ustępem, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
 - a) przedmiotem umowy są usługi, dostawy lub roboty budowlane,
 - b) okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy,
- 14) niezrealizowana przez podwykonawcę część zamówienia podlega waloryzacji (wzrost/spadek wynagrodzenia) o ten sam % zmian jaki zastosowano przy waloryzacji wynagrodzenia Wykonawcy,
- 15) Wykonawca w terminie 14 dni od dnia zawarcia aneksu zmieniającego jego wynagrodzenie, zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu oświadczenie wskazujące listę podwykonawców z którymi zobowiązany jest zawrzeć aneks do umowy, o którym mowa w pkt 12 oraz przedłożyć Zamawiającemu projekty oraz kopie zawartych aneksów z podwykonawcami – zgodnie z procedurą opisaną w § 10.

§ 4

INFORMACJA O DOFINANSOWANIU

(*uzupełnione zostanie po wyborze Wykonawcy)

1. Zamawiający wskazuje, iż inwestycja jest finansowana ze środków Zamawiającego (*wkład własny*) oraz dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
2. Zgodnie z zasadami programu, o którym mowa w ust.1 Zamawiający uzyskał Wstępną Promesę, na mocy której wysokość dofinansowania wyniesie nie więcej niż 65.000.000,00 zł. Pozostała kwota wynagrodzenia Wykonawcy stanowić będzie wkład własny Zamawiającego.
3. Zgodnie z zasadami programu, o którym mowa w ust.1 Zamawiający uzyskał Promesę, na mocy której wysokość dofinansowania wynosi ____* Pozostała kwota wynagrodzenia Wykonawcy stanowi wkład własny Zamawiającego.

§ 5

ZOBOWIĄZANIA STRON

1. Do obowiązków Wykonawcy, oprócz określonych w innych postanowieniach umowy, należy:
 - 1) przedstawienie Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego (zwany dalej: „**Inspektor Nadzoru**”):
 - a) harmonogramu rzeczowo-finansowego robót zawierającego kolejność i terminy wykonania poszczególnych robót budowlanych – w terminie 21 dni od daty przekazania terenu budowy, uwzględniającego terminy, o których mowa w § 2 ust. 1, a także każdorazowo do akceptacji aktualizację ww. harmonogramu,
 - b) na żądanie Zamawiającego, na każdym etapie realizacji przedmiotu umowy w terminie 7 dni - stosownego oświadczenia potwierdzającego wywóz i utylizację materiałów odpadowych, budowlanych, pochodzących z rozbiórek oraz wykopów zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami,
 - c) kosztorysów ofertowych opracowanych metodą szczegółową (z zestawieniem robocizny, materiału i sprzętu oraz tabelą elementów scalonych, a także z okazaniem parametrów R, Kp, Kz, Z na stronie tytułowej każdego kosztorysu wraz z podaniem katalogów nakładów rzeczowych), których łączna cena całkowita musi być zgodna z ceną przedstawioną w ofercie. Kosztorysy należy przedłożyć Zamawiającemu w formie papierowej oraz w wersji elektronicznej – format pliku .ath – w terminie 21 dni od daty zawarcia umowy,
 - d) wykazu kosztorysów – tabelaryczne zestawienie wartości netto i brutto wszystkich składanych kosztorysów – w terminie 21 dni od daty zawarcia umowy,
 - 2) uzgodnienie z Zamawiającym treści wniosków składanych do odpowiednich organów nadzoru i/lub administracji publicznej zmierzających do uzyskania stosownych decyzji/zaświadczeń; Zamawiający zobowiązuje się do uzgodnienia treści wniosku w terminie 7 dni od daty jego otrzymania,
 - 3) zorganizowanie zaplecza budowy, miejsca składowania materiałów oraz zaplecza socjalnego na terenie budowy, w tym niezależnego pomieszczenia biurowego (*np. kontener*) do dyspozycji Zamawiającego (*o pow. min. 20 m², z meblami, z odpowiednim wyposażeniem meblowym /stół do narad/*) w miejscu uzgodnionym z przedstawicielami Zamawiającego,
 - 4) wykonanie prac przygotowawczych w miejscu prowadzenia robót, w tym w przypadku koniecznym wykonanie i ponoszenie kosztów odwodnienia wykopów oraz oznakowanie i zabezpieczenie terenu budowy,
 - 5) zapewnienie bezpieczeństwa w trakcie wykonywania robót wszystkich osób upoważnionych do przebywania na terenie prowadzonych robót oraz dostarczenie, zamontowanie i utrzymanie wszelkich osłon, ogrodzenia, światła, znaków ostrzegawczych, których potrzeba wynika z obowiązujących w tym względzie przepisów szczegółowych,
 - 6) konieczność przeprowadzania dostaw materiałów na budowę środkami transportu adekwatnymi do nośności dróg dojazdowych w terminach uzgodnionych z Użytkownikiem oraz w czasie nie kolidującym z funkcjonowaniem obiektów Zajezdni,

- 7) zapewnienie wymaganych przepisami zgód, uzgodnień oraz ponoszenie opłat związanych z transportem, zabezpieczeniem i oznakowaniem robót,
- 8) uwzględnienie okoliczności prowadzenia robót na terenie czynnego obiektu – konieczność uzgadniania terminów realizacji, kolejności poszczególnych robót przeprowadzania dostaw materiałów na budowę z Zamawiającym/Użytkownikiem oraz zabezpieczenie terenu budowy w sposób umożliwiający prawidłowe funkcjonowanie czynnego obiektu,
- 9) zastosowanie optymalnych rozwiązań ograniczających do minimum dewastację pomieszczeń, dróg i infrastruktury podczas prowadzenia robót,
- 10) zapewnienie kompleksowej koordynacji, pełne planowanie i wykonanie rzeczowe przedmiotu umowy, w tym wyposażenie obiektów w sprzęt p.poż. oraz oznakowanie według instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- 11) pełnienie funkcji koordynacyjnej w stosunku do realizowanego zakresu rzeczowego przez podwykonawców i dalszych podwykonawców robót, usług i dostaw,
- 12) zapewnienie specjalistycznego kierownictwa robót,
- 13) właściwe zabezpieczenie wykonywanych robót i istniejącej infrastruktury technicznej, między innymi zgodnie z przepisami BHP i ppoż.,
- 14) informowanie Inspektora Nadzoru o problemach i okolicznościach, które mogą wpłynąć na jakość przedmiotu umowy oraz o terminie:
 - a) zakończenia robót ulegających zakryciu,
 - b) zakończenia robót zanikających,o których Kierownik budowy zawiadomi wpisem do dziennika budowy nie później niż w terminie 5 dni roboczych przed ich zakryciem/zaniknięciem,
- 15) zgłoszenie do odbioru wszelkich robót wykonywanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców poprzedzone musi być dokonaniem ich odbioru przez Kierownika budowy/ kierowników robót i potwierdzone stosownym protokołem odbioru przedłożonym Inspektorowi Nadzoru,
- 16) przeprowadzenie wszelkich wymaganych prób, badań i sprawdzeń, w terminie pisemnie uzgodnionym z Inspektorem Nadzoru, o którym Kierownik budowy powiadomi wpisem do dziennika budowy, nie później niż 7 dni przed terminem wyznaczonym do dokonania prób, badań i sprawdzeń,
- 17) wykonanie robót rozbiórkowych będących w kolizji z planowanymi robotami, w tym rozliczenie, udokumentowanie wywozu i utylizacji materiałów odpadowych, budowlanych, pochodzących z rozbiórek oraz wykopów (*operat geodezyjny*) zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami,
- 18) udokumentowanie wykonania jakościowego przewidzianych do realizacji zakresów rzeczowych robót,
- 19) konieczność realizacji inwestycji w porze dziennej z wyłączeniem dni świątecznych zgodnie z warunkami decyzji o pozwoleniu na budowę,
- 20) sprawdzanie danych zawartych w dokumentach rozliczeniowych przedmiotu umowy pod względem formalnym i merytorycznym,
- 21) uzgadnianie z Inspektorem Nadzoru zastosowania innych (*równoważnych*) materiałów budowlanych/urządzeń niż przewiduje dokumentacja projektowa,
- 22) składanie wniosków na wzorze zaakceptowanym przez Zamawiającego (*wniosek powinien zawierać certyfikat, karty techniczne, aprobaty, deklaracje, atesty higieniczne i świadectwo CE, DTR, instrukcję eksploatacji, warunki gwarancji*) o akceptację przez Inspektora Nadzoru planowanych do wbudowania wszystkich materiałów i urządzeń, min. 15 dni roboczych przed zamiarem ich wbudowania,
- 23) przedkładanie Zamawiającemu dokumentacji zamiennej lub rysunków warsztatowych w terminie min. 15 dni roboczych przed rozpoczęciem robót/zamiarem wbudowania (*warunkiem wbudowania lub rozpoczęcia robót jest uprzednie uzyskanie pisemnej zgody Zamawiającego – Zamawiający może wyrazić zgodę po uprzednim uzyskaniu akceptacji projektanta*),
- 24) wykonanie inwentaryzacji stanu technicznego (*w formie opisu i dokumentacji zdjęciowej*) przed przystąpieniem do robót budowlanych sąsiadujących budynków i infrastruktury,
- 25) naprawa i doprowadzenie do stanu poprzedniego w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia w toku realizacji umowy istniejącej infrastruktury technicznej w tym m. in.

- instalacji podziemnych, urządzeń, obiektów budowlanych, naruszonych nawierzchni oraz terenów przyległych,
- 26) utrzymanie w należyтым stanie technicznym i estetycznym dróg/ciągów komunikacyjnych (wewnętrznych i zewnętrznych), z których korzystać będzie Wykonawca, w tym przeciwpożarowych,
 - 27) zapewnienie obsługi laboratoryjnej inwestycji (*dla robót betoniarskich/żelbetowych konieczność zapewnienia badań w laboratorium niezależnym od dostawcy betonu*)
 - 28) zapewnienie obsługi geodezyjnej budowy, w tym stałego nadzoru geodezyjnego osiadania budynków sąsiadujących oraz bieżąca inwentaryzacja wykonanych robót,
 - 29) zapewnienie nadzoru geotechnicznego przy robotach ziemnych, odwodnieniowych itp.,
 - 30) zapewnienie w miarę potrzeb nadzoru archeologicznego, ornitologicznego, przyrodniczego, saperskiego,
 - 31) przeprowadzenie rozruchu technicznego (*w terminie uzgodnionym z Zamawiającym*) w tym zapewnienie asysty technicznej firmy dostarczającej systemu i urządzenia wraz z przeszkoleniem wskazanych przez Użytkownika pracowników, wyznaczonych do obsługi wbudowanych instalacji, urządzeń i systemów, oraz ponoszenia kosztów związanych z rozruchem i utrzymaniem obiektów, do czasu przekazania Zamawiającemu,
 - 32) ponoszenie kosztów związanych z odbiorami wskazanymi przepisami prawa przez właściwe organy/inne jednostki, a także kosztów związanych z odbiorem technicznym torowiska tramwajowego i sieci trakcyjnej, o którym mowa w § 13 ust. 3, w tym kosztów przejazdu technicznego.
 - 33) na etapie wykonywania robót budowlanych organizowanie narad koordynacyjnych cyklicznie 1 x w tygodniu oraz na każde żądanie Zamawiającego (*w miejscu i terminie ustalonym z Inspektorami Nadzoru, z udziałem kierownika budowy i kierowników robót poszczególnych branż, lub innymi osobami wskazanymi przez Zamawiającego*),
 - 34) wykonanie dokumentacji fotograficznej (*format .jpg*) lub wideo (*format .avi*) robót ulegających zakryciu, robót zanikających,
 - 35) sporządzanie i przekazywanie zamawiającemu raportów **tygodniowych** postępu prac na e-mail wskazany przez Zamawiającego – wzór raportu zostanie przekazany przez Zamawiającego po zawarciu umowy,
 - 36) w razie konieczności wykorzystania przy realizacji umowy pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, Wykonawca:
 - a) oświadcza, że na każdym etapie realizacji przedmiotu umowy spełni wymagania wynikające z przepisów ustawy z dnia 11 stycznia 2018 roku o elektromobilności i paliwach alternatywnych, w szczególności dotyczące zapewnienia minimalnej ilości pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych używanych przy realizacji niniejszej umowy,
 - b) na każde żądanie Zamawiającego i w terminie przez niego wyznaczonym przedłoży oświadczenie o spełnianiu wymagań określonych w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 roku o elektromobilności i paliwach alternatywnych,
 - c) na każde żądanie Zamawiającego i w terminie przez niego wyznaczonym zobowiązany jest udzielić wyjaśnień pod kątem spełniania przez niego wymogów wskazanych w ustawie z 11 stycznia 2018r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych; Zamawiający uprawniony jest do żądania dokumentów potwierdzających spełnianie określonych powyżej wymagań,
 - d) w przypadku braku złożenia oświadczenia, o którym mowa w lit. b) lub braku udzielenia wyjaśnień bądź przedłożenia dokumentów, w przypadku o którym mowa w lit. c) w terminie wskazanym przez Zamawiającego lub gdy ze złożonego oświadczenia, wyjaśnień lub dokumentów wynikać będzie, iż Wykonawca nie spełnia wymogów ustawy z dnia 11 stycznia 2018 roku o elektromobilności i paliwach alternatywnych, Wykonawca ma obowiązek wstrzymać wykonywanie robót budowlanych do czasu złożenia stosownego oświadczenia bądź przedłożenia żądanych wyjaśnień lub dokumentów, a okoliczność przerwy w robotach budowlanych obciąża Wykonawcę,
 - e) wraz ze zgłoszeniem zakończenia realizacji robót budowlanych i gotowości przedmiotu umowy do odbioru, Wykonawca zobowiązany jest do złożenia

Zamawiającemu sprawozdania zawierającego całkowitą ilość pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym użytych przy wykonywaniu tego zadania, z wyszczególnieniem ilości pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym.

f) w przypadku, gdy okres obowiązywania umowy przypada na przełom roku kalendarzowego, Wykonawca do dnia 5 stycznia zobowiązany jest każdorazowo do złożenia dodatkowego sprawozdania zawierającego informacje, o których mowa w lit. e), wg stanu na dzień 31 grudnia minionego roku kalendarzowego.

g) oraz Zamawiający uzgadniają, że spełnienie wymogu wynikającego z ww. ustawy, tj. zapewnienia minimalnego udziału pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym przy realizacji przedmiotu umowy, wynoszącego na dzień zawarcia niniejszej umowy 10% łącznej ilości pojazdów używanych przy wykonywaniu niniejszej inwestycji, dotyczyć będzie zarówno każdego dnia jej realizacji jak i łącznej ilości pojazdów użytych podczas jej realizowania.

- 37) protokolarne przejście terenu budowy przez Wykonawcę,
 - 38) w przypadku prowadzenia robót w sposób uniemożliwiający ruch tramwajowy na terenie miasta Bydgoszczy Wykonawca będzie ponosił koszty komunikacji zastępczej, także w przypadku spowodowania nieuzgodnionego wcześniej z Zamawiającym i Użytkownikiem zamknięcia torowego w wyniku którego żaden tramwaj nie wyjedzie na teren miasta Bydgoszczy,
 - 39) ponoszenie kosztów osuszania/ogrzewania nowych obiektów do czasu zakończenia robót i odbioru obiektu przez Użytkownika,
 - 40) ścisła współpraca i koordynacja robót (*na każdym etapie realizacji inwestycji*) z Użytkownikiem – MZK Sp. z o.o., Zarządem Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy (*w tym m. in. w zakresie: zajęcia pasów drogowych, dopełnienia wszelkich formalności związanych z uzyskaniem decyzji na zajęcie pasów drogowych, projektu tymczasowej organizacji ruchu drogowego, ponoszenia opłat z tym związanych, realizacji wjazdów/wyjazdów*), Spółką MWiK i CHEMWIK w Bydgoszczy (*m. in. w zakresie przebudowy kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz wodociągu*), Spółką PGNiG Oddział w Bydgoszczy, KPEC Bydgoszcz, ENEA Operator.
2. Do obowiązków Zamawiającego, oprócz określonych w innych postanowieniach umowy, należy:
- 1) zapewnienie środków finansowych na pokrycie kosztów wykonania przedmiotu umowy,
 - 2) terminowa zapłata należności wynikających z prawidłowo wystawionych przez Wykonawcę faktur, doręczonych wraz z kompletem dokumentów, o których mowa w § 16 umowy,
 - 3) udzielenie Wykonawcy pełnomocnictwa do występowania w jego imieniu przed właściwymi organami, gestorami sieci i innymi podmiotami, których decyzja, opinia, uzgodnienie itp. okażą się niezbędne do zrealizowania przedmiotu umowy w całości. O konieczności udzielenia pełnomocnictwa Wykonawca powiadomi Zamawiającego w terminie 14 dni przed zamiarem jego wykorzystania.
 - 4) protokolarne przekazanie terenu budowy/robót Wykonawcy.

§ 6

PRZEDSTAWICIELE STRON

1. Przedstawicielami Zamawiającego, wykonującymi postanowienia umowy są, działający w granicach umocowania nadanego im przez Zamawiającego, uprawnieni do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie Inspektorzy Nadzoru Inwestorskiego:
 - 1) Arkadiusza Lewandowskiego – nr upr. bud. ____ – spec. konstrukcyjno-budowlana,
 - 2) Michała Kasperka – nr upr. bud. ____ – spec. torowa,
 - 3) Łukasza Kaźmierczaka – nr upr. bud. ____ – spec. instalacyjna (*wod.-kan., c.o., wentyl. gaz.*),
 - 4) Jacka Pilarskiego – nr upr. bud. ____ – spec. instalacyjna (*elektr., elektroenerg.*).
2. Użytkownik – MZK Sp. z o.o. wskazuje swoich przedstawicieli w osobach:
 - 1) Mariusz Reszka - Z-ca Dyrektora d/s Technicznych,
 - 2) Paweł Skórcz - Kierownik Zakładu Tramwajowego,

- 3) Przemysław Białka - Kierownik Działu Infrastruktury Torowo – Sieciowej,
- 4) Ewa Trudnowska - Kierownik Działu Inwestycji i Remontów.
3. Powołany i określony w ust. 1 pkt 1) Inspektor Nadzoru pełni funkcję koordynatora czynności pozostałych Inspektorów.
4. Do obowiązków ww. Inspektorów Nadzoru należy, poza obowiązkami wynikającymi z ustawy Prawo budowlane, m.in. potwierdzanie stanu zaawansowania i wartości robót w okresie rozliczeniowym, odbiór przedmiotu umowy oraz ostateczne rozliczenie przedmiotu umowy.
5. Zamawiający zastrzega sobie możliwość zlecenia prowadzenia nadzoru inwestorskiego podmiotowi zewnętrznemu, który przejmie obowiązki określone w ust. 4.
6. Zamawiający ma prawo wskazać dodatkowe osoby w celu kontroli przedmiotu umowy, a Wykonawca ma prawo i obowiązek udostępnić tym osobom teren budowy oraz wszelką dokumentację przedmiotu umowy.
7. Wykonawca ustanawia:
 - 1) kierownika budowy w osobie: _____ – nr upr. bud. _____ – spec. konstrukcyjno-budowlana, pełniącego na budowie funkcję koordynatora czynności pozostałych kierowników robót wskazanych w pkt 2,
 - 2) kierowników robót w osobach:
 - a) kierownik robót instalacyjnych _____ – nr upr. bud. _____ – spec. instalacyjna (wod.-kan., c.o., wentyl., gaz.),
 - b) kierownik robót instalacyjnych _____ – nr upr. bud. _____ – spec. instalacyjna (elektr. elektroenerg.),
 - c) kierownik robót instalacyjnych _____ – nr upr. bud. _____ – spec. instalacyjna (telekom.),
 - d) kierownik robót torowych _____ – nr upr. bud. _____ – spec. inżynierska drogową,
 - 3) przedstawiciela Wykonawcy wyposażonego we wszystkie kompetencje konieczne do działania w imieniu Wykonawcy w związku z realizacją niniejszej umowy w osobie _____.
8. Przedstawiciele Wykonawcy, o których mowa w ust. 7 winni w sposób biegły posługiwać się językiem polskim w mowie i piśmie. Jeżeli taka sytuacja nie ma miejsca Wykonawca jest zobowiązany na własny koszt zapewnić przez cały czas pracy osobę tłumacza dysponującego wiedzą ogólną i wiedzą techniczną w zakresie tłumaczenia.
9. Zamawiający zastrzega sobie prawo zobowiązania Wykonawcy do usunięcia z budowy każdej osoby, którą Wykonawca posługuje się przy realizacji umowy, w tym kierownika budowy/robót, jeżeli w ocenie Zamawiającego nie gwarantuje ona prawidłowej realizacji przedmiotu umowy, w szczególności:
 - 1) wykonuje swoje obowiązki w sposób niepoprawny, niekompetentny lub niedbały,
 - 2) nie stosuje się do postanowień niniejszej umowy,
 - 3) postępuje szkodliwie dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska.
10. Wykonawca w terminie 14 dni od zgłoszenia przez Zamawiającego żądania, o którym mowa w ust. 9, wyznaczy nową osobę/nowego kierownika budowy/robót, która/y posiada wymagane uprawnienia i doświadczenie określone w ogłoszeniu o zamówieniu, lub odpowiednio inną osobę na miejsce osoby, którą posługuje się przy realizacji umowy.

§ 7

TEREN BUDOWY

1. Protokolarne przekazanie terenu budowy Kierownikowi Budowy przez Inspektora Nadzoru dla poszczególnych etapów/podzadań nastąpi w terminie obustronnie ustalonym.
2. Wykonawca za wynagrodzeniem uwzględnionym w ofercie:
 - 1) doprowadzi wodę, energię elektryczną na teren budowy, stosownie do potrzeb,
 - 2) zamontuje na własny koszt liczniki/podliczniki zużycia wody, energii elektrycznej oraz będzie ponosił koszty ich zużycia do czasu przekazania obiektu Zamawiającemu/Użytkownikowi,
 - 3) wykona, a po zakończeniu robót zdemontuje, zaplecze budowy w miejscu uzgodnionym z Zamawiającym i Użytkownikiem, jak również będzie ponosił koszty utrzymania oraz konserwacji wszelkich urządzeń i obiektów tymczasowych, dróg dojazdowych i montażowych, przejść osób, przejazdów, w tym tramwajów, a także ich

- zabezpieczenia, ochrony i oznakowania na zorganizowanym przez siebie terenie budowy,
- 4) będzie utrzymywał teren budowy w należytym porządku oraz będzie składował śmieci i inne odpady powstałe podczas wykonywania robót do czasu całkowitego ich usunięcia w miejscach uzgodnionych w Zamawiającym i Użytkownikiem.
 3. W przypadku korzystania przez Wykonawcę z mediów istniejących lub wykonanych w trakcie realizacji umowy, co do których Zamawiający/Użytkownik zawarł umowę o dostawę/dystrybucję, Zamawiający/Użytkownik obciąży Wykonawcę odpowiednio związanymi z tym kosztami.
 4. Wykonawca zobowiązuje się wykonać i utrzymywać na swój koszt ogrodzenie i zabezpieczenie terenu budowy, strzec mienia znajdującego się na nim, a także zapewnić ochronę przeciwpożarową i warunki bezpieczeństwa (BHP).
 5. W czasie realizacji robót Wykonawca będzie utrzymywał teren budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz będzie usuwał i składował wszelkie urządzenia pomocnicze i zbędne materiały, odpady i śmieci oraz niepotrzebne urządzenia prowizoryczne.
 6. Wykonawca zobowiązuje się do umożliwienia wstępu na teren budowy pracownikom organów nadzoru budowlanego oraz do udostępnienia im danych i informacji wymaganych prawem.
 7. Po zakończeniu robót dla każdego z Etapów i/lub podzadań Wykonawca zobowiązany jest uporządkować teren budowy i przekazać go Zamawiającemu/Użytkownikowi nie później niż w terminie zakończenia czynności odbiorowych.

§ 8 UBEZPIECZENIE

1. Wykonawca zobowiązuje się na własny koszt do ubezpieczenia budowy i robót, z tytułu szkód, które mogą zaistnieć w związku z określonymi zdarzeniami losowymi, oraz od odpowiedzialności cywilnej – począwszy od dnia protokolarnego przejęcia terenu budowy przez kierownika budowy.
2. Ubezpieczeniu podlegają w szczególności:
 - 1) roboty, obiekty budowlane, urządzenia, oraz wszelkie mienie ruchome związane bezpośrednio z wykonywaniem robót – od ognia, huraganu i innych zdarzeń losowych, do wartości adekwatnej do wartości przedmiotu umowy, ustalonej przez Wykonawcę,
 - 2) urządzenia budowy, sprzęt transportowy i inny sprzęt zgromadzony na terenie budowy przez Wykonawcę, niezbędny do wykonania robót – do wartości niezbędnej do ich ewentualnego zastąpienia,
 - 3) odpowiedzialność cywilna obejmująca swym zakresem szkody osobowe oraz szkody rzeczowe powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych i innych prac objętych przedmiotem umowy.

§ 9 MATERIAŁY I URZĄDZENIA

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy z materiałów i urządzeń własnych.
2. Materiały i urządzenia, o których mowa w ust. 1 powinny odpowiadać wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania ich w budownictwie, SWZ, dokumentacji projektowej, co do jakości i parametrów określonych w dokumentach wymienionych powyżej.
3. Wykonawca obowiązany jest okazać Zamawiającemu (*najpóźniej 15 dni przed wbudowaniem*) w stosunku do wszystkich materiałów oraz urządzeń, stosowne i prawem wymagane aktualne dokumenty, w szczególności potwierdzające spełnianie wymogów, o których mowa w ust. 2 (*m.in.: aprobatę techniczną/Krajową Ocenę Techniczną, europejską aprobatę techniczną, krajową deklarację zgodności, znak budowlany, kartę techniczną, aktualne certyfikaty, świadectwa jakości*).
4. Wykonawca zapewni potrzebne oprzyrządowanie, potencjał ludzki oraz materiały wymagane do zbadania na żądanie Zamawiającego jakości robót wykonanych z materiałów Wykonawcy na terenie budowy, a także do sprawdzenia jakości i ilości użytych materiałów.
5. Badania, o których mowa w ust.4 będą realizowane przez Wykonawcę na własny koszt.

6. Jeżeli Zamawiający zażąda badań dodatkowych, które nie były przewidziane umową, to Wykonawca obowiązany jest przeprowadzić te badania.
7. Jeżeli w rezultacie przeprowadzenia tych badań okaże się, że zastosowane materiały, urządzenia bądź wykonanie robót jest niezgodne z umową, to koszty badań dodatkowych obciążają Wykonawcę, zaś gdy wyniki badań wykażą, że materiały, urządzenia bądź wykonanie robót są zgodne z umową, to koszty tych badań obciążają Zamawiającego.
8. Gruz budowlany oraz inne materiały pochodzące z rozbiórek lub demontażu (poza elementami wskazanymi w pkt. III. Uszczegółowionego opisu przedmiotu zamówienia) pozostają do dyspozycji Wykonawcy oraz powinny zostać usunięte i wywiezione przez niego i na jego koszt.

§ 10 PODWOYKONAWSTWO

*(*w przypadku wystąpienia podwykonawców lub ich braku postanowienia tego paragrafu ulegną odpowiedniej zmianie)*

1. Wykonawca *wykona zamówienie siłami własnymi *zamierza powierzyć podwykonawcom wykonanie części zamówienia. *Podwykonawca działający pod nazwą:
 - 1) _____ wykona *roboty/*usługi/*dostawy związane z _____
 - 2) _____ wykona *roboty/*usługi/*dostawy związane z _____
2. W przypadku zmiany albo rezygnacji z podwykonawcy dotyczących podmiotu, na którego zasoby powoływał się Wykonawca w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, w rezultacie którego została zawarta umowa, Wykonawca zobowiązany jest wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia stanowiącego przedmiot umowy.
3. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia, do przedłożenia zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
4. Projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, powinien zawierać zestawienie ilości robót i ich wycenę nawiązującą do cen jednostkowych przedstawionych w kosztorysie Wykonawcy, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót, które mają być realizowane na podstawie umowy o podwykonawstwo lub ze wskazaniem tej części dokumentacji.
5. Zmiana podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy nie stanowi zmiany umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację umowy o podwykonawstwo.
6. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania podwykonawców, dalszych podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania.
7. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia odpowiednio Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, roboty, usługi lub dostawy.
8. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień sprzecznych z niniejszą umową oraz:
 - 1) uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty odpowiednio od Wykonawcy lub podwykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy odpowiednio o podwykonawstwo lub dalsze podwykonawstwo, od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia podwykonawcy,

- 2) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy, od zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego,
 - 3) dopuszczających możliwość tworzenia przez zatrzymanie, wstrzymanie lub potrącenie z należności (wynagrodzeń) podwykonawców zabezpieczenia należytego wykonania umowy o podwykonawstwo; postanowienia umowy o podwykonawstwo winny wyraźnie i wprost wyłączać taką możliwość,
 - 4) dotyczących zastrzeżenia własności rzeczy sprzedanej w rozumieniu art. 589 i następnych ustawy z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny,
 - 5) zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między zamawiającym a wykonawcą.
9. Wykonawca, podwykonawca i dalszy podwykonawca, zobowiązany jest zapewnić zawarcie w każdej umowie o podwykonawstwo stosownych zapisów zobowiązujących podwykonawców do zatrudnienia na umowę o pracę wszystkich osób, które wykonują pracę w sposób określony w art. 22 § 1 Kodeksu pracy, zgodnie z Rozdziałem XXIV SWZ.
 10. Zamawiający w terminie 14 dni od doręczenia projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, zgłasza pisemne zastrzeżenia do projektu, jeżeli:
 - 1) nie spełnia on wymagań określonych w SWZ,
 - 2) przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury,
 - 3) zawiera postanowienia kształtujące prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowienia dotyczące warunków wypłaty wynagrodzenia podwykonawcy, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą.
 11. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych w terminie 14 dni od dnia przedłożenia tego projektu – oznacza akceptację projektu tej umowy przez Zamawiającego.
 12. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca umowy przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej już umowy o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
 13. Zamawiający w terminie 14 dni zgłasza pisemny sprzeciw do umowy o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych w przypadkach, o których mowa w ust. 10.
 14. Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych, w terminie 14 dni od dnia jej przedłożenia – oznacza akceptację tej umowy przez Zamawiającego.
 15. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca umowy przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi lub dostawy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy (wyłączenie nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł). Obowiązek przedkładania umów dotyczy również umów, których łączna wartość przekracza 50 000 zł (dla jednego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy).
 16. Przedłożona kopia umowy o podwykonawstwo wskazana w ust. 12 powyżej, nie może różnić się od zaakceptowanego projektu.
 17. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo odpis z Krajowego Rejestru Sądowego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
 18. Nieprzedłożenie projektu umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem będą roboty budowlane lub nieprzedłożenie umowy o podwykonawstwo w terminach wynikających z niniejszej umowy lub przedłożenie umowy w terminie ale nie spełniającej wymagań wynikających z niniejszej umowy stanowią niezależne przyczyny złożenia sprzeciwu przez Zamawiającego.

19. W przypadkach, o których mowa w ust. 15, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż 30 dni, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem zapłaty kary umownej.
20. Powyższe postanowienia umowy stosuje się odpowiednio do każdorazowej zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie robót, usług i dostaw.
21. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy, w tym za roboty, usługi, dostawy, które wykonuje przy pomocy podwykonawcy lub dalszych podwykonawców.
22. Wynagrodzenie podwykonawcy i dalszych podwykonawców uwzględnia poniesione przez Wykonawcę koszty tytułem:
 - 1) realizacji umowy w systemie generalnej realizacji inwestycji, za którą Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność wobec Zamawiającego,
 - 2) innych uzgodnionych z podwykonawcami i dalszymi podwykonawcami kosztów budowy/robót (zaplecze, ochrona, energia, woda itp.).
23. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca nie może polecić podwykonawcy realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego.
24. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu budowy podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
25. W przypadku zawarcia umowy o podwykonawstwo Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych zawartą między nimi umową, z uwzględnieniem zapisów niniejszego paragrafu w zakresie terminów płatności.
26. Przyjęcie przez Wykonawcę od podwykonawców lub dalszych podwykonawców wykonanych przez nich robót, które będą w terminie późniejszym przedmiotem odbioru między Zamawiającym (*Inwestorem*) i Wykonawcą, nie stanowi odbioru w rozumieniu § 13. Odbiór robót wykonanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców następuje z chwilą odbioru przedmiotu umowy przez Zamawiającego (*Inwestora*) od Wykonawcy. Zamawiający nie jest zobowiązany do podpisywania protokołu odbioru przedmiotu umowy podwykonawczej oraz protokołów stanu i wartości prac podwykonawczych, sporządzonych przez strony umów podwykonawczych.
27. Protokół dotyczący zakresu robót oddanych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców i przyjętych przez Wykonawcę stanowi dla podwykonawców lub dalszych podwykonawców podstawę do wystawienia faktury za te roboty i żądania zapłaty wynagrodzenia. Wykonawca lub podwykonawca nie może uzależniać odbioru przedmiotu umowy o podwykonawstwo lub dalsze podwykonawstwo, jak również możliwości wystawienia faktury przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców, od dokonania odbioru przedmiotu niniejszej umowy przez Zamawiającego.

§ 11

ZABEZPIECZENIE

1. W celu zabezpieczenia roszczenia Zamawiającego o należyte wykonanie umowy (w tym m. in. z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy) Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie _____ w wysokości 5% ceny całkowitej podanej w ofercie Wykonawcy, tj.: _____ zł, słownie: _____ złotych ____/100.
2. Strony ustalają, że 30% kwoty, o której mowa w ust. 1 stanowić będzie zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
3. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 450 ust. 1 uPzp lub za zgodą Zamawiającego na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 450 ust. 2 uPzp. Zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
4. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1:
 - 1) służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy,

- 2) wniesione w formie pieniądza zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy, wniesione w formie gwarancji lub poręczenia zostanie zwrócone poprzez odesłanie wykonawcy dokumentu gwarancji bądź poręczenia, w przypadku formy elektronicznej poprzez złożenie oświadczenia o braku podstaw do jego zatrzymania - w terminie:
- a) 30 dni od dnia wykonania przedmiotu umowy i uznania przez Zamawiającego za należycie wykonane: 70 % kwoty ustalonej w ust. 1,
 - b) nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady: 30 % kwoty ustalonej w ust. 1,
5. Wykonawca jest obowiązany do zapewnienia ciągłości oraz odpowiedniej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
6. Jeżeli okres, na jaki ma zostać wniesione zabezpieczenie, przekracza 5 lat, zabezpieczenie w pieniądzu Wykonawca wnosi na cały ten okres. Jeżeli zabezpieczenie jest wnoszone w innej formie, Wykonawca może je wnieść na okres nie krótszy niż 5 lat, jednakże w takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy tak, aby zachować ciągłość zabezpieczenia i jego wysokość. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić w dokumencie zabezpieczenia możliwość realizacji uprawnień Zamawiającego, o których mowa w niniejszym ustępie.
7. *Zwrot zabezpieczenia nastąpi na rachunek bankowy Wykonawcy: _____
8. *Jeżeli rachunek bankowy wskazany w ust. 7 ulegnie zmianie, Wykonawca zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym pisemnie Zamawiającego (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub osobiście na adres WIM), wskazując inny rachunek, na który ma nastąpić zwrot zabezpieczenia. Strony uznają, że nie stanowi to zmiany umowy, a w przypadku niezawiadomienia Zamawiającego o zmianie rachunku zabezpieczenie zostanie zwrócone na rachunek, o którym mowa w ust. 7.

§ 12

KARY UMOWNE

1. Strony postanawiają, że obowiązującą je formę odszkodowania stanowią kary umowne.
2. Kary te będą naliczane w następujących wypadkach i wysokościach:
 - 1) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
 - a) za zwłokę w złożeniu oświadczenia lub któregośkolwiek z dokumentów, o których mowa w § 5 w ust. 1 pkt 1 lub § 3 w ust. 10 lub 11 (w zakresie dokumentów, do żądania których uprawniony jest Zamawiający) lub § 18 w ust. 3 umowy w wysokości 500,00 złotych za każdy dzień zwłoki, nie więcej niż 25.000,00 złotych za każde oświadczenie lub dokument, przy czym niezłożenie ww. oświadczeń lub dokumentów do końcowego odbioru przedmiotu umowy skutkować będzie nałożeniem dodatkowej kary w wysokości 5.000,00 złotych za każdy przypadek,
 - b) za niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit. b) bądź też nieudzielenie wyjaśnień lub nieprzedłożenie żądanych dokumentów, w przypadku o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit. c), w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, w wysokości 1% wynagrodzenia umownego brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy) za każdy przypadek,
 - c) za prowadzenie robót budowlanych w przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit d) w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy) za każdy dzień prowadzenia robót,
 - d) za spowodowanie przez Wykonawcę przerwy w realizacji robót spowodowanej okolicznością, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit. d – w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy), za każdy dzień przerwy w realizacji robót,

- e) za niezłożenie każdego ze sprawozdań, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit. e) i f), w wyznaczonym dla każdego z nich terminie, w wysokości 1% wynagrodzenia umownego brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy) za każdy przypadek,
 - f) za złożenie sprawozdania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit. e), z którego wynikać będzie niespełnienie wymogów określonych w § 5 ust. 1 pkt 36 lit a) i g) w wysokości 5% wynagrodzenia brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy),
 - g) za zwłokę w złożeniu wniosku lub dokumentacji, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 22 i 23 oraz raportu, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt. 35 umowy – w wysokości 500,00 zł za każdy dzień zwłoki,
 - h) za zwłokę w wyznaczeniu nowego kierownika budowy lub robót, w sytuacji o której mowa w § 6 ust. 9 i 10 umowy w wysokości 1.000,00 zł za każdy dzień zwłoki,
 - i) za brak uczestniczenia kierownika budowy w naradach, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 33 umowy w wysokości 2.000,00 zł za każdy przypadek,
 - j) za zwłokę w wykonaniu każdego Etapu przedmiotu umowy w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto za dany Etap (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy) za każdy dzień zwłoki,
 - k) za nieprzestrzeganie obowiązujących zasad i przepisów BHP na terenie budowy/robót w wysokości 1.000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek,
 - l) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych w okresie rękojmi za wady lub gwarancji jakości, w tym za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze – w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy) za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie poszczególnych wad,
 - m) za odstąpienie od umowy przez Wykonawcę z przyczyn nie leżących po stronie Zamawiającego – w wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy),
 - n) za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy),
 - o) za brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – w wysokości 10.000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek,
 - p) za nieprzedłożenie do akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo lub projektu jej zmiany – w wysokości 5.000,00 zł za każdy przypadek,
 - q) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany – w wysokości 5.000,00 zł za każdy przypadek,
 - r) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty – w wysokości 5.000,00 zł za każdy przypadek,
 - s) za nie zawarcie aneksu do umów zawartych z podwykonawcami zwiększających wynagrodzenie z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 15 pkt 13 niniejszej umowy oraz art. 439 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych lub niezłożenia oświadczenia, o którym mowa § 3 ust. 15 pkt 15 – w wysokości 5.000,00 zł za każdy przypadek,
 - t) za spowodowanie niezgodnionego wcześniej z Zamawiającym i Użytkownikiem zamknięcia torowego w wyniku którego żaden tramwaj nie wyjedzie na teren miasta Bydgoszczy – w wysokości 100 000,00 zł w każdym takim przypadku za każdy rozpoczęty dzień naruszenia, z zastrzeżeniem iż za rozpoczęty dzień naruszenia zakwalifikowany będzie przypadek, gdy od godziny 4:00 niemożliwym będzie wyjazd tramwajów na teren miasta Bydgoszczy, niezależnie czy naruszenie zostanie usunięte tego samego dnia w późniejszym czasie,
 - u) za spowodowanie niezgodnionego wcześniej z Zamawiającym i Użytkownikiem zamknięcia torowego które spowoduje zaburzenie ruchu tramwajów na obszarze zajezdni – w wysokości 15 000,00 zł w każdym takim przypadku za każdy rozpoczęty dzień naruszenia,
- 2) kary, o których mowa w ust. 2 pkt 1 będą wpłacone na rachunek Zamawiającego lub potrącone z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w § 11 niniejszej umowy,

- 3) Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za zwłokę w przeprowadzeniu odbioru – w wysokości 1.000,00 zł za każdy dzień zwłoki.
3. Łączna wysokość kar umownych należnych każdej ze stron umowy nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia Wykonawcy określonego w umowie, za wyjątkiem kary wymienionej w ust. 2 pkt 1 lit. l) powyżej, której wysokość nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia umownego ogółem (§ 3 ust. 2 niniejszej umowy) niezależnie od wysokości wcześniej naliczonych kar umownych.
 4. Wysokość wynagrodzenia, od którego obliczana jest wysokość kary umownej, ustalana jest na dzień zawarcia umowy niezależnie od ewentualnej zmiany wysokości wynagrodzenia w przyszłości.
 5. Strony zastrzegają sobie prawo do odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wysokość kar umownych, do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody.
 6. Termin zapłaty kary umownej wynosi 14 dni od dnia doręczenia Stronie wezwania do zapłaty. W razie opóźnienia z zapłatą kary umownej Strona uprawniona do otrzymania kary umownej może żądać odsetek ustawowych za każdy dzień opóźnienia.
 7. Zapłata kary nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy.

§ 13

ODBIÓR PRZEDMIOTU UMOWY

1. Strony postanawiają, że przedmiotem odbioru końcowego będzie odbiór Etapu 2, po uprzednim odebraniu Etapu 1.
2. Kierownik budowy po zakończeniu robót zgłosi pisemnie dany Etap/podzadanie/odbiór techniczny przedmiotu umowy do odbioru oraz odpowiednim wpisem do dziennika budowy (*dalej zwany: „Odbiór”*).
3. Przed odbiorem końcowym oraz przed oddaniem do ruchu nowego odcinka torowiska (jeśli będzie to wymagane przez Inspektora Nadzoru) należy dokonać odbioru technicznego robót i przekazania do eksploatacji sieci trakcyjnej i torowiska tramwajowego. Odbiór może nastąpić najwcześniej po zakończeniu wszelkich robót związanych z budową torowiska tramwajowego i sieci trakcyjnej. Protokół z odbioru technicznego stanowić będzie załącznik do protokołu odbioru danego Etapu oraz odbioru końcowego. Wymieniony w niniejszym ustępie odbiór techniczny polegać będzie na przejeździe po nowo wybudowanym odcinku torowiska tramwajowego wszystkimi rodzajami tramwajów kursowych.
4. Inspektor Nadzoru wyznaczy termin i rozpocznie odbiór w ciągu 14 dni od daty zgłoszenia, zawiadamiając o tym Kierownika budowy. Czynności odbiorowe zostaną przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 14 dni.
5. Jeżeli w toku czynności odbioru zostaną stwierdzone wady to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
 - 1) jeżeli wady nadają się do usunięcia to:
 - a) jeżeli wady mają charakter wad istotnych tzn. takich, które czynią przedmiot umowy niezdatnym do umówionego użytku zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad,
 - b) jeżeli wady mają charakter wad nieistotnych Zamawiający dokona odbioru wraz ze wskazaniem wad oraz terminu ich usunięcia. Na okoliczność usuwania wad sporządzony zostanie protokół z usunięcia wad przedmiotu umowy;
 - 2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia to:
 - a) jeżeli nie uniemożliwiają one użytkowania przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, Zamawiający może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie za ten przedmiot odpowiednio do utraconej wartości: użytkowej, estetycznej i technicznej (§ 3 ust. 2 umowy),
 - b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od umowy lub żądać wykonania przedmiotu umowy (lub jego części) po raz drugi. Odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 60 dni od daty stwierdzenia wady.
6. Strony postanawiają, że z czynności odbioru będzie spisany protokół odbioru danego Etapu/podzadania przedmiotu umowy (*dalej zwany: „Protokół”*) zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, a w szczególności:

- 1) oznaczenie miejsca sporządzenia protokołu,
 - 2) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności odbioru,
 - 3) oznaczenie osób uczestniczących w odbiorze i charakteru w jakim uczestniczą w tej czynności,
 - 4) wymienienie dokumentów przygotowanych przez Wykonawcę i dokumentów przekazanych Inspektorowi Nadzoru przy odbiorze,
 - 5) wynik dokonanego sprawdzenia jakości całości robót podlegających odbiorowi, w wyniku których następuje oddanie przewidzianych w umowie obiektów budowlanych (nowych lub podlegających odbudowie, rozbudowie, nadbudowie, przebudowie, remoncie), a w szczególności zgodności ich wykonania z umową, dokumentacją projektową oraz zasadami wiedzy technicznej i przepisami techniczno-budowlanymi,
 - 6) stwierdzenie niewystępowania lub wymienienie ujawnionych w trakcie odbioru wad,
 - 7) decyzję co do przyjęcia lub odmowy przyjęcia oddawanego przez Wykonawcę przedmiotu umowy,
 - 8) decyzję co do terminu usunięcia ujawnionych wad,
 - 9) oświadczenia i wyjaśnienia Wykonawcy i osób uczestniczących w odbiorze,
 - 10) podpisy przedstawicieli Zamawiającego, Wykonawcy i osób uczestniczących w odbiorze.
7. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia Inspektora Nadzoru o usunięciu ujawnionych przy odbiorze wad oraz do żądania wyznaczenia terminu na odbiór zakwestionowanych uprzednio robót jako wadliwych. Czynności sprawdzające usunięcie wad Zamawiający przeprowadzi w okresie 14 dni od daty zawiadomienia o ich usunięciu.
 8. Stwierdzenie usunięcia ujawnionych przy odbiorze wad robót stanowi podstawę podpisania protokołu usunięcia wad.
 9. Protokół, o którym mowa w ust. 5, podpisany przez strony, doręcza się Wykonawcy w dniu zakończenia czynności odbioru – dzień ten stanowi datę wykonania danego Etapu/podzadania przedmiotu umowy.
 10. Do obowiązków Wykonawcy należy skompletowanie i przedstawienie Inspektorowi Nadzoru najpóźniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem rozpoczęcia czynności odbiorowych wszelkich dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania danego Etapu/podzadania przedmiotu umowy, w tym w szczególności:
 - 1) dziennik budowy,
 - 2) zaświadczenia właściwych organów i jednostek (*jeśli będą wymagane*),
 - 3) protokoły techniczne odbiorów międzyoperacyjnych,
 - 4) niezbędne świadectwa kontroli jakości,
 - 5) komplet dokumentów, o których mowa w § 1 ust. 2.
 11. Podpisanie Protokołu nie jest równoznaczne z ostatecznym stwierdzeniem przez Zamawiającego braku wad – te bowiem, mogą ujawnić się w każdym czasie, w tym w czasie użytkowania (eksploatacji) przedmiotu umowy.
 12. Podpisanie Protokołu dotyczącego odbioru Etapu 2 przedmiotu umowy bez uwag lub podpisanie protokołu usunięcia wad, o którym mowa w ust. 8, rozpoczyna bieg terminu na zwrot (*zwolnienie*)* zabezpieczenia należytego wykonania umowy, ustalonego w § 11 ust. 4 pkt 2 lit. a) umowy.

§ 14

RĘKOJMIA I GWARANCJA

1. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy przez okres _____lat licząc od daty odbioru końcowego robót, na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym oraz w niniejszej umowie, przy czym w zakresie poszczególnych podzadań oraz Etapu 1 odpowiedzialność powyższa rozpoczyna się z datą odbioru tego podzadania/Etapu, a kończy się z upływem odpowiedzialności dla całego przedmiotu umowy (*w tym Etapu 2*).
2. Zamawiający lub Użytkownik przedmiotu umowy, w razie stwierdzenia wad wydanego przedmiotu umowy (*podczas jego użytkowania/eksploatacji*) w okresie rękojmi, obowiązany jest do zawiadomienia Wykonawcy o wykrytej czy ujawnionej wadzie, w terminie 14 dni od daty jej stwierdzenia.
3. Wykonawca zobowiązany jest do nieodpłatnej wymiany rzeczy lub usunięcia wady (*w tym poprzez naprawę*):

- 1) niezwłocznie, jeżeli skutki ujawnionej wady zagrażają bezpieczeństwu życia, zdrowia, mienia,
 - 2) w innych przypadkach w terminie 14 dni od daty pisemnego o niej zawiadomienia lub w innym, uzgodnionym z Zamawiającym na wniosek Wykonawcy terminie, jeżeli usunięcie wad nie jest możliwe w terminie 14 dni, ze względu na możliwości techniczno-organizacyjne Wykonawcy.
4. W przypadku niewniesienia w terminie 5 dni od daty doręczenia zawiadomienia o wadzie zastrzeżeń, uważa się że Wykonawca uznał żądanie Zamawiającego za uzasadnione.
 5. Złożenie zastrzeżeń co do jakości przedmiotu umowy, podczas czynności odbioru każdego z podzadań/Etapów przedmiotu umowy, w tym odbioru końcowego traktowane jest jako zawiadomienie o wadzie.
 6. W przypadku, gdy Wykonawca nie przystępuje do usuwania wad lub usunie wady w sposób nienależyty, Zamawiający poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego, jest upoważniony do dokonania czynności usuwania wad na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy tj. poprzez powierzenie usunięcia wad podmiotowi trzeciemu bez konieczności uzyskania zezwolenia sądu (wykonanie zastępcze), o czym poinformuje pisemnie Wykonawcę.
 7. Udzielona rękojmia nie narusza prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w przepisach Kodeksu cywilnego.
 8. Zamawiający zastrzega sobie prawo dokonywania corocznego przeglądu przedmiotu umowy z udziałem uprawnionego przedstawiciela Wykonawcy.
 9. Zamawiający zastrzega sobie prawo dokonania przez Zamawiającego lub Użytkownika ostatniego przeglądu przedmiotu umowy przed upływem okresu rękojmi z udziałem uprawnionego przedstawiciela Wykonawcy, a stwierdzone wówczas wady Wykonawca usunie w terminie wskazanym przez Zamawiającego na usunięcie wad.
 10. Na dzień przeglądu przedmiotu umowy, a w przypadku wad stwierdzonych w tym dniu, na dzień ich usunięcia, zostanie przez Strony sporządzony stosowny protokół wykonania obowiązków wynikających z rękojmi.
 11. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości na przedmiot umowy, na okres odpowiadający okresowi udzielonej rękojmi za wady przedmiotu umowy. Do realizacji uprawnień z gwarancji jakości odpowiednie zastosowanie mają postanowienia niniejszego paragrafu.
 12. W przypadku, gdy na urządzenia, rzeczy ruchome lub inne poszczególne elementy zaliczane do przedmiotu umowy udzielono odrębnej gwarancji, przez podmiot trzeci np. producenta, która jest uzależniona od przeprowadzenia czynności/usług serwisowych, to do obowiązków Wykonawcy należy wykonywanie tych obowiązków, od których podmiot trzeci uzależnia obowiązywanie gwarancji.

§ 15*

ROZLICZENIE

1. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy będzie płatne w częściach, zgodnie z poniższymi zasadami oraz według podziału w latach:
 - 1) 2023 rok: _____ zł
 - 2) 2024 rok: _____ zł
 - 3) 2025 rok: _____ zł
2. Rozliczanie wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy będzie dokonywane na podstawie wystawianych przez Wykonawcę faktur VAT: częściowych (*prześciowych*), tj. w systemie rozliczeń miesięcznych oraz końcowej.
3. Rozliczenie comiesięczne dopuszcza złożenie Zamawiającemu przez Wykonawcę jednej faktury w danym miesiącu (nie częściej niż raz w miesiącu) przy zachowaniu ciągłości rozliczenia na podstawie protokołów stanu i wartości. Łączna wartość faktur częściowych nie może przekroczyć 95% wynagrodzenia Wykonawcy.
4. W uzasadnionych przypadkach Zamawiający dopuszcza wystawienie w miesiącu dwóch faktur pod warunkiem, że druga z nich będzie dotyczyć zapisów umownych, o których mowa w § 3 ust. 13. Powyższe wymaga zgody Zamawiającego.
5. Podstawę do wystawienia przez Wykonawcę faktur stanowią będąc podpisane przez Inspektorów Nadzoru:

- a) w zakresie faktur częściowych – protokoły stanu i wartości,
- b) dla ostatniej płatności za wykonanie Etapu 1 – protokół stanu i wartości robót budowlanych za ostatni okres poprzedzający odbiór Etapu 1 oraz protokół odbioru Etapu 1,
- c) w zakresie faktury końcowej – protokół stanu i wartości robót budowlanych za ostatni okres poprzedzający odbiór Etapu 2 oraz protokół odbioru końcowego (będący odbiorem Etapu 2).

§ 16

ZASADY PŁATNOŚCI

1. Zamawiający zapłaci Wykonawcy umówione Wynagrodzenie wyliczone zgodnie z zasadami określonymi Umową.
2. Strony postanawiają, że termin zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy będzie wynosić 30 dni licząc od daty doręczenia Zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury wraz z dokumentami rozliczeniowymi (w tym m. in. komplet oświadczeń, o których mowa w ust. 4), przy czym w zakresie faktury końcowej Wykonawca zobowiązuje się dostarczyć fakturę wraz z dokumentami rozliczeniowymi nie później niż w terminie 5 dni od daty odbioru Etapu 2. W przypadku spełnienia ww. warunków Zamawiający zobowiązuje się do zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy w terminie nie dłuższym niż 35 dni od daty odbioru Etapu 2. Za dzień zapłaty uznawany będzie dzień obciążenia rachunku Zamawiającego przez bank Zamawiającego.
3. Wykonawca zobowiązany jest składać faktury w siedzibie Wydziału Inwestycji Miasta Urzędu Miasta Bydgoszczy (dalej w treści umowy: „**WIM**”) lub w formie elektronicznej przez platformę elektronicznego fakturowania w zakresie robót wykonanych w okresie rozliczeniowym.
4. Do przedkładanych Zamawiającemu faktur Wykonawca jest zobowiązany załączyć każdorazowo oświadczenia częściowe lub oświadczenia końcowe (*wg wzorów przekazanych przez Zamawiającego*), od wszystkich zgłoszonych podwykonawców/dalszych podwykonawców (z wyłączeniem podwykonawców i dalszych podwykonawców, z którymi zostało już dokonane ostateczne rozliczenie wraz ze złożonym oświadczeniem końcowym lub podwykonawców/dalszych podwykonawców, z którymi zawarto umowę polegającą na świadczeniu usługi serwisowania po zakończeniu inwestycji) o uregulowaniu wymagalnych należności. Oświadczenia jw. winny być podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składających je podwykonawców lub dalszych podwykonawców.
5. Do faktury końcowej za wykonanie przedmiotu umowy Wykonawca dołączy oświadczenia końcowe (*wg wzoru przekazanego przez Zamawiającego*) podwykonawców i dalszych podwykonawców o pełnym zafakturowaniu zakresu robót wykonanych zgodnie z umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych robót do wysokości objętej płatnością końcową (z wyłączeniem oświadczeń końcowych uwzględnionych przy poprzednich płatnościach lub oświadczeń podwykonawców/dalszych podwykonawców, z którymi zawarto umowę polegającą na świadczeniu usługi serwisowania po zakończeniu inwestycji).
6. W przypadku niewykonania obowiązków, o których mowa w ust. 2, 4, 5 i 14 termin zapłaty faktury nie rozpoczyna biegu. Zamawiający dopuszcza możliwość zapłaty części wynagrodzenia określonego w fakturze, w przypadku braku przedłożenia wszystkich oświadczeń, o których mowa w ust. 4 lub 5 jeżeli między Wykonawcą, podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą dojdzie do sporu w zakresie zapłaty należności, o ile Wykonawca udokumentuje istnienie sporu. Termin zapłaty faktury (*w części, co do której przedłożono oświadczenia oraz w części przekraczającej kwotę będącej przedmiotem sporu, o którym mowa w zdaniu poprzednim*) rozpoczyna bieg z datą uznania istnienia sporu przez Zamawiającego.
7. W przypadku uchylania się od obowiązku zapłaty – odpowiednio – przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę – Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo w zakresie robót lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi lub dostawy, z zastrzeżeniem ust. 8 – 13 poniżej.

8. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 7 dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi lub dostawy.
9. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
10. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty – Wykonawcy przysługuje prawo zgłoszenia pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 7, w terminie 7 dni od dnia doręczenia przez Zamawiającego informacji w tej sprawie.
11. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę (w terminie określonym w ust. 10) uwag do informacji Zamawiającego o bezpośredniej zapłacie - Zamawiającemu przysługuje prawo:
 - 1) niedokonania bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
 - 2) złożenia do depozytu sądowego kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
 - 3) dokonania bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty – w terminie 30 dni od dnia doręczenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy pisemnego potwierdzenia przez Zamawiającego uznania płatności bezpośredniej za uzasadnioną.
12. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o której mowa w ust. 7, Zamawiający potrąci kwotę wypłaconego bezpośrednio wynagrodzenia z dowolnej wierzytelności Wykonawcy w szczególności z wierzytelności o zapłatę wynagrodzenia (także niewymagalnej).
13. W przypadku złożenia faktury w formie elektronicznej przez platformę elektronicznego fakturowania wszystkie wymagane dokumenty stanowiące załącznik/i do faktury winny być dostarczone w oryginale do siedziby WIM.
14. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 11 do faktury za wykonanie danego Etapu Wykonawca dołączy stosowne dokumenty potwierdzające wypłacenie przez Wykonawcę osobom realizującym zamówienie objęte niniejszą umową należnych podwyżek i uregulowanie wszystkich należności wynikających z zawartych umów.

§ 17

PRZENIESIENIE PRAW I OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z UMOWY

1. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.
2. W przypadku Wykonawcy będącego w Konsorcjum, z wnioskiem do Zamawiającego o wyrażenie zgody na dokonanie czynności, o której mowa w ust. 1 występuje podmiot reprezentujący wszystkich członków Konsorcjum, zgodnie z posiadanym pełnomocnictwem.
3. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 1, dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
4. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.

§ 18

PRAWO PRACY

1. Do wszystkich czynności opisanych w Rozdziale XXIV SWZ Wykonawca zobowiązuje się zatrudnić osoby na podstawie umowy o pracę (w rozumieniu art. 22 § 1 Kodeksu pracy).
2. W trakcie realizacji przedmiotu umowy Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
 - 1) żądania (w tym od wykonawcy, podwykonawcy, pracowników, osoby na terenie budowy) oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełniania w/w wymogów i dokonywania ich oceny,
 - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania w/w wymogów,
 - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania przedmiotu umowy lub w siedzibie Wykonawcy, zadawania pytań w szczególności osobom przebywającym na terenie budowy.
3. Na etapie realizacji zamówienia Zamawiający przewiduje możliwość żądania złożenia w wyznaczonym terminie:
 - 1) oświadczenia zatrudnionego pracownika,
 - 2) oświadczenia wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę,
 - 3) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
- zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, lub dalszego Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

§ 19

ZMIANA POSTANOWIEŃ UMOWY

1. Niedopuszczalna jest pod rygorem nieważności zmiana istotnych postanowień zawartej umowy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Zmiana postanowień umowy może nastąpić gdy wystąpią okoliczności, o których mowa w art. 455 ust. 1 i 2 uPzp, w tym w przypadku zmiany osób przewidzianych do realizacji zamówienia – jeśli wynikać to będzie z okoliczności o charakterze obiektywnym, których nie można było przewidzieć w chwili składania oferty, pod warunkiem, że nowe osoby wskazane przez Wykonawcę spełniać będą warunki określone w SWZ.
3. Dopuszcza się zmianę terminu określonego w § 2 umowy, z uwagi na wystąpienie:
 - 1) siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami. Przez działanie siły wyższej Zamawiający rozumie wszelkie nadzwyczajne i nagłe zdarzenia o charakterze zewnętrznym, niezależne od obydwu Stron niniejszej umowy, niemożliwe do przewidzenia, takie jak katastrofy, pożary, powódzie, zalania, wybuchy, ataki terrorystyczne, niepokoje społeczne, epidemie, stany nadzwyczajne (*strajki z wyjątkiem strajku u Wykonawcy*), działania wojenne, o ile skutki wystąpienia siły wyższej nie miały miejsca w chwili zawarcia niniejszej umowy,
 - 2) kolizji z niezainwentaryzowanym uzbrojeniem podziemnym,
 - 3) znalezisk skutkujących koniecznością wstrzymania robót,
 - 4) robót zleconych na podstawie art. 455 uPzp oraz § 3 ust. 4 niniejszej umowy,
 - 5) konieczności wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej,
 - 6) okoliczności leżących po stronie Zamawiającego i niezawinionych przez Wykonawcę,
 - 7) okoliczności niezależnych od Wykonawcy, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy i które Zamawiający uzna za uzasadniające zmianę terminu.
4. Dopuszcza się zmianę terminu wykonania przedmiotu umowy w zależności od okoliczności opisanych w ust. 3: o ilość dni wstrzymania robót (*poza wstrzymaniem robót, które nastąpiło z uwagi na okoliczności wskazane w § 5 ust. 1 pkt. 36 lit. d)* lub o ilość dni trwania

- przeszkody skutkującej niemożliwością zachowania terminu umownego lub o ilość dni niezbędnych do realizacji zleconych robót, jeśli ich wykonanie nie jest możliwe z zachowaniem terminu umownego.
5. W związku z ust. 3 Wykonawca zobowiązany jest do złożenia przed upływem danego terminu umownego stosownego wniosku o jego zmianę, przedstawiając okoliczności faktyczne uzasadniające zmianę terminu.
 6. Zmiany umowy mogą nastąpić za zgodą obu stron wyrażoną na piśmie, pod rygorem ich nieważności.

§ 20

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

Oprócz wypadków wymienionych w Kodeksie cywilnym oraz w ustawie Prawo Zamówień Publicznych, Stronom przysługuje prawo odstąpienia od umowy w następujących przypadkach:

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy, jeżeli:
 - 1) Wykonawca nie rozpoczął robót bez uzasadnionej przyczyny pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie i udzielenia dodatkowego 7-dniowego terminu – odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 60 dni od bezskutecznego upływu udzielonego terminu,
 - 2) Wykonawca przerwał realizację robót bez uzasadnionej przyczyny i przerwa ta trwa dłużej niż 7 dni pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie i udzielenia dodatkowego 7-dniowego terminu – odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 60 dni od bezskutecznego upływu udzielonego terminu,
 - 3) Wykonawca nie złożył w wyznaczonym terminie oświadczenia, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit. b bądź też nie udzielił wyjaśnień lub nie przedłożył żądanych dokumentów, w przypadku o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 36 lit. c – odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 60 dni od bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu,
 - 4) Wykonawca nie spełnia wymogów określonych w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 roku o elektromobilności i paliwach alternatywnych dotyczących zapewnienia minimalnej ilości pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych używanych przy realizacji niniejszej umowy – odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 60 dni daty kiedy Zamawiający dowiedział się o niniejszej okoliczności,
 - 5) zaistnieją okoliczności, o których mowa w art. 5k ust. 1 rozporządzenia 833/2014 w brzmieniu nadanym rozporządzeniem 2022/576 dotyczącym środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie - odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 60 dni od daty kiedy Zamawiający dowiedział się o niniejszej okoliczności.
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy, jeżeli:
 - 1) Inspektor Nadzoru odmawia bez uzasadnionej przyczyny podpisania protokołu stanu i wartości robót, mimo zawiadomienia o tym fakcie Wydziału prowadzącego sprawę inwestycji Zamawiającego i udzielenia dodatkowego 14-dniowego terminu – odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 30 dni od bezskutecznego upływu udzielonego terminu,
 - 2) Zamawiający bez uzasadnionych przyczyn nie wywiązuje się z obowiązku zapłaty prawidłowo wystawionych i doręczonych wraz z kompletem dokumentów rozliczeniowych (*w tym oświadczeń podwykonawców i dalszych podwykonawców*) faktur przejściowych obejmujących należne wynagrodzenie, mimo pisemnego wezwania i udzielenia dodatkowego terminu 1 miesiąca licząc od jego doręczenia – odstąpienie od umowy może nastąpić w terminie 30 dni od bezskutecznego upływu udzielonego terminu,
3. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
4. Strony zastrzegają następujące prawa i obowiązki w przypadku zaistnienia przesłanek uprawniających do odstąpienia od umowy:

- 1) W przypadku, gdy podstawy do odstąpienia od umowy powstały z winy Wykonawcy, Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w niezrealizowanej części lub odstąpienia od umowy w całości.
- 2) W przypadku odstąpienia od umowy w całości Strony zobowiązane są zwrócić sobie wzajemnie otrzymane świadczenia, a umowę traktuje się jak niezawartą. Wykonawca jeśli rozpoczął roboty budowlane przywróci niezwłocznie teren budowy do stanu pierwotnego, o ile z przyczyn technicznych będzie to możliwe i o ile nie uszkodzi to lub w innym stopniu negatywnie nie wpłynie na mienie Zamawiającego. Wykonawcy nie przysługuje roszczenie o zwrot nakładów, w przypadku o którym mowa w zdaniu poprzednim. W przypadku niewykonania obowiązku przywrócenia terenu budowy do stanu pierwotnego przez Wykonawcę, Zamawiający będzie uprawniony do dokonania tej czynności na ryzyko i koszt Wykonawcy bez konieczności uzyskania upoważnienia sądu.
- 3) W wypadku odstąpienia od umowy w części lub odstąpienia od umowy z przyczyn, które nie obciążają Wykonawcy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki:
 - a) w terminie 14 dni od daty odstąpienia od umowy, Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji wykonanych robót, według stanu na dzień odstąpienia i powiadomi Zamawiającego o gotowości do odbioru prawidłowo wykonanego zakresu przedmiotu umowy,
 - b) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym, na koszt tej strony, której wina była podstawą do odstąpienia od umowy,
 - c) Wykonawca niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy, usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione,
 - d) Zamawiający przystąpi do odbioru prawidłowo wykonanego zakresu przedmiotu umowy, w terminie 14 dni od daty powiadomienia go o gotowości do odbioru,
 - e) Wykonawcy należy się wynagrodzenie wyłącznie za odebrane przez Zamawiającego bez zastrzeżeń roboty budowlane,
 - f) Zamawiającemu przysługują wszelkie prawa określone niniejszą Umową co do części zrealizowanego przedmiotu umowy, w stosunku do którego Zamawiający nie odstąpił od umowy, w tym prawo do rękojmi za wady i gwarancji jakości.
- 4) Odstąpienie od umowy w części nie ma wpływu na wysokość kary umownej zastrzeżonej na wypadek odstąpienia od umowy.

§ 21

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W sprawach nieuregulowanych w umowie będą miały zastosowanie zapisy SWZ i załączników do SWZ oraz właściwe przepisy obowiązującego prawa, w szczególności: ustawy Prawo zamówień publicznych, Kodeksu cywilnego, Kodeksu pracy, ustawy Prawo budowlane, ustawy o odpadach.
2. Wszystkie dokumenty wymienione w Umowie stanowią integralną część Umowy.
3. W przypadku powstania sporu na tle wykonania umowy strony dążyć będą do ugodowego jego rozstrzygnięcia.
4. W razie zaistnienia sporu wynikającego z niniejszej umowy lub z nią związanego, sprawach o roszczenia cywilnoprawne, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, strony sporu zobowiązują się do skierowania sprawy do rozwiązania w drodze mediacji przez mediatora Ośrodka Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Bydgoszczy i wyrażają zgodę przeprowadzenie postępowania mediacyjnego zgodnie z Regulaminem Ośrodka Mediacji przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Bydgoszczy obowiązującym w dniu złożenia wniosku o mediację.
5. W przypadku niemożności ugodowego rozstrzygnięcia sporu – sądem właściwym do jego rozstrzygnięcia jest sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
6. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA